

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Agenția de Dezvoltare Regională Nord

Planul de activitate al ADR Nord pentru anul 2012

2012

CUPRINS

ABREVIERI	3
SUMAR EXECUTIV	
I. Planificare strategică și programare	6
Actualizarea SDR Nord	6
Actualizarea POR Nord	6
Elaborarea POR Nord 2013-2015.....	7
Monitorizarea și evaluarea SDR Nord și POR Nord	7
Facilitarea procesului de elaborare / actualizare a strategiilor de dezvoltare locală	7
II. Identificarea, dezvoltarea și implementarea proiectelor regionale..	9
Acordarea asistenței actorilor regionali în dezvoltarea, identificarea și promovarea propunerilor de proiecte (PP) pe prioritățile SDR Nord	9
Desfășurarea APP II	11
Gestionarea și implementarea proiectelor regionale inițiate în 2011, aprobate în 2012 și din surse externe	12
III. Dezvoltarea capacităților actorilor regionali.....	19
Dezvoltarea instituțională a ADR Nord.....	19
Informarea și instruirea membrilor CRD Nord	19
Facilitarea schimbului de experiență pentru membrii ADR Nord și CRD Nord	20
IV. Comunicarea, promovarea și transparența	22
Promovarea potențialului Regiunii Nord	22
Promovarea proiectelor implementate, conform priorităților SDRN	22
Îmbunătățirea comunicării cu APL, partenerii interni și externi, ADR.....	23
V. Cooperarea cu partenerii de dezvoltare	25
Cooperare cu partenerii regionali de dezvoltare.....	25
Cooperare cu partenerii internaționali de dezvoltare.....	25
Cooperare transfrontalieră	25
VI. Activitatea operațională a ADR Nord	27
Elaborarea planului anual de achiziții al ADR Nord	27
Elaborarea planului anual de finanțare al ADR Nord	27
Planificarea cheltuielilor operaționale ale ADR Nord	28
REZULTATE ȘI INDICATORI	29
ANEXE.....	

ABREVIERI ȘI ACRONIME

AAC – aprovizionarea cu apă și canalizare
ADR Nord – Agenția de Dezvoltare Regională Nord
APL – Administrația Publică Locală
APP II – Apel de propuneri de proiecte II
BD – Baza de Date
CNCDR – Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CRD Nord – Consiliul Regional pentru Dezvoltare Nord
SDR Nord – Strategia de Dezvoltare regională Nord
DFID – Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Marii Britanii
DGDR – Direcția Generală Dezvoltare Regională
DR – Dezvoltare Regională
DUP – Documentul Unic de Program
FNDR – Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GIZ – Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
GL – Grup de lucru
M&E – Monitorizarea și Evaluarea
MDRC – Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MO – Manualul Operațional
ONG – Organizație neguvernamentală
ODIMM – Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii
PAA – Planul Anual de Activitate al ADR Nord
PAI – Planul Anual de Implementare a SNDR
POR Nord – Planul Operațional al Regiunii Nord
RDN – Regiunea de Dezvoltare Nord
SDR Nord – Strategia de Dezvoltare Regională Nord
SIDA – Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională
SNDR – Strategia Națională de Dezvoltare Regională
UAT – Unități Administrativ Teritoriale
ZEL – Zona Economică Liberă

Sumar executiv

Prezentul plan de activitate al ADR Nord este elaborat pentru perioada 01.01.2012 – 31.12.2012 și include activitățile Agenției privind implementarea politicii de dezvoltare regională în RDN. Planul este în concordanță cu cadrul normativ al dezvoltării regionale, cu SNDR și SDR Nord. În vederea implementării cu succes a obiectivelor politicii dezvoltării regionale, ADR Nord își va coordona activitățile cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, instituțiile publice responsabile de implementarea politicii de dezvoltare regională.

Scopul general al activităților planificate pentru anul 2012 este asigurarea dezvoltării socio-economice durabile și echilibrate a regiunii Nord în baza normelor și standardelor europene pentru asigurarea unui trai decent al cetățenilor.

Principalele rezultate obținute în 2011

Au fost lansate proiectele de DR și sînt în derulare:

- „Alimentarea orașului Fălești cu apă din râul Prut”;
- Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități): or. Biruința, com. Alexandreni;
- „Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or. Edineț”;
- „Conectarea Zonei Economice Libere «Bălți» la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces”;
- „Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru un mediu curat în RDN”;
- „Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani”.

Au fost organizate conferințe, mese rotunde, ateliere de lucru etc.

- Ziua Europei în Regiunea Nord; conferință științifică dedicată evoluției relațiilor RM-UE; Ateliere de lucru și mese rotunde (3) „Actualizarea Strategiei de dezvoltare Socio-economică a raionului Rîșcani, componenta aprovizionarea cu apă și canalizare (AAC)”;
- „Oportunitățile investiționale în Regiunea Nord” și „Dezvoltarea Turismului În RDN”; 7 sesiuni ale Programului de instruire „Elaborarea proiectelor din fondurile FNDR și UE”.

Vizite de studiu:

- La ADR Nord-Est din Piatra Neamț și ADR Vest din Timișoara (România);
- În Germania, România, Polonia, Cehia, Ucraina, Letonia, Estonia, Belgia, Luxemburg etc.

Au fost stabilite parteneriate de dezvoltare regională, interinstituționale și transfrontaliere, cu semnarea memorandumurilor de colaborare cu instituții similare agenției din țară și de peste hotare, cu ONG din RDN, universități și organizații donatoare.

A fost elaborat un studiu diagnostic al RDN în scopul actualizării SDR Nord și planificării eficiente a dezvoltării regionale.

Au fost editate 1350 de exemplare ale broșurii „Totul despre un studiu de fezabilitate”, cu suportul Ambasadei Republicii Cehe în Chișinău.

Obiectivele principale pentru anul 2012

- Actualizarea documentelor de politici regionale de dezvoltare: SDR Nord și POR Nord;
- Monitorizarea implementării politicilor regionale de dezvoltare;
- Implementarea proiectelor regionale;
- Dezvoltarea capacităților actorilor regionali în elaborarea strategiilor / planurilor și proiectelor regionale;
- Promovarea potențialului socio-economic al RDN.

Rezultate scontate în urma implementării activităților planificate:

- SDR Nord actualizată;
- POR Nord 2010-2012 actualizat;
- POR Nord 2013-2015 elaborat;
- 2 rapoarte (semestrial și anual) elaborate / prezentate CRD Nord;
- 2 raioane asistate în procesului de elaborare / actualizare a strategiilor de dezvoltare raionale;
- APP II organizat eficient și în termenii planificați;
- 8 proiecte regionale din sursele FNDR gestionate și implementate;
- circa 12 idei de proiecte dezvoltate;
- 1 Strategie de Dezvoltare Instituțională a ADR Nord aprobată;
- 48 membri CRD Nord instruiți în cadrul a 2 activități instructiv-informative;
- Circa 600 actori regionali informați în cadrul a circa 23 ateliere de lucru, 8 mese rotunde și 19 seminare de informare;
- 2 târguri de proiecte organizate;
- 1 For economic interregional desfășurat.

Descrierea activităților

1. 1. Actualizarea SDR Nord

Unul dintre principalele obiective ale ADR pentru anul 2012 este actualizarea SDR Nord, în baza datelor statistice pe regiune, prin corelarea ei cu strategiile sectoriale prioritare politicii naționale de dezvoltare regională, inclusiv și cu Planul Național pentru eficiența energetică pentru anii 2010-2020, precum și cu strategiile / planurile de dezvoltare socio-economică ale APL din RDN. Actualizarea SDR Nord va fi efectuată în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici.

În acest sens, se va efectua *studiul politicilor sectoriale naționale* și se vor elabora *propuneri de corelare* a SDR Nord cu politicile naționale de dezvoltare. De asemenea, se vor *colecta date statistice actualizate necesare pentru* fundamentarea măsurilor SDR Nord. Pentru aceasta vor fi efectuate *5 studii de cercetare* în domeniile prioritare SDR Nord și Planului Național pentru Eficiență Energetică pentru anii 2010-2020, precum și identificarea situației actuale a Aeroportului Internațional Bălți, problemele cu care se confruntă și posibilitățile de dezvoltare a activităților aeroportuare. Studiile vor fi realizate în parteneriat cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, conform prevederilor Memorandumului de colaborare semnat cu această universitate în 2011. Datele acumulate vor fi utilizate în procesul de actualizare a SDR Nord și strategiilor raionale.

În scopul implementării Planului Național pentru Eficiență Energetică pentru anii 2010-2020, se va crea un grup de lucru care va realiza o analiză amplă a planului în cauză, precum și a situației în RDN la acest capitol. Ca urmare, vor fi formulate propuneri de actualizare a SDR Nord, cu includerea *unei noi priorități privind eficiența energetică și promovarea utilizării surselor regenerabile de energii*.

Proiectul SDR Nord actualizat va fi propus spre și coordonare MDRC, precum și spre consultare publicului larg în cadrul a *2 dezbateri publice*.

Proiectul SDR Nord actualizat va fi propus spre aprobare CRD Nord, în cadrul ședinței speciale de actualizare a SDR Nord, care va fi organizată la finele semestrului II al anului 2012. SDR Nord actualizată va fi publicată în format tradițional, 500 broșuri, și pe site-ul ADR Nord.

1.2. Actualizarea POR Nord 2010-2012

Actualizarea POR Nord 2010-2012 va avea loc după revizuirea proiectelor selectate în Primul Apel de Propuneri de Proiecte. După consultarea propunerilor de actualizare a POR Nord 2010-2012 de către MDRC, acestea vor fi înaintate spre aprobare CRD Nord.

1.3. Elaborarea POR Nord 2013-2015

În rezultatul Apelului de Propuneri de Proiecte II (detalii în capitolul II), după evaluarea administrativă a proiectelor de dezvoltare regională ce corespund cerințelor MO al FNDR se va elabora proiectul POR 2013-2015. Pentru aceasta se va crea un grup de lucru care va stabili metodologia de elaborare și șablonul proiectului POR 2013-2015.

În trimestrul III al anului 2012 se vor organiza ședințe ale grupului de lucru care vor revizui propunerile de elaborare a POR Nord 2013-2015, a listei proiectelor și activităților prioritare de susținere a programelor de dezvoltare a RDN.

Proiectul POR Nord 2013-2015 va fi propus spre consultare MDRC și va fi publicat pe site-ul ADR Nord pentru a fi consultat de către publicul larg. În varianta finală a POR Nord vor fi incluse propunerile parvenite din partea experților și a persoanelor participante la dezbateri publice etc. Proiectul POR Nord 2013-2015 va fi propus spre aprobare CRD Nord, în cadrul ședinței ordinare a CRD Nord.

1.4 Monitorizarea și evaluarea SDR Nord și POR Nord

Conform cerințelor MO, lunar / trimestrial / semestrial / anual se vor elabora și remite către MDRC spre evaluare rapoarte privind monitorizarea procesului de implementare a SDR Nord și POR Nord, inclusiv și rapoarte privind monitorizarea trimestrială a mijloacelor de finanțare (FNDR, alți potențiali donatori). La finele anului de referință va fi elaborat Planul de activitate al ADR Nord, care va trasa continuitatea activităților în anul ce va urma.

Toate documentele de planificare și raportare vor fi prezentate la ședințele ordinare ale CRD și publicate pe site-ul ADR Nord.

Pe parcursul anului 2012, ADR Nord va asigura buna organizare a ședințelor CRD Nord (4 ședințe ordinare și la necesitate 2 ședințe extraordinare), se vor elabora documente necesare pentru ședințele de lucru, va organiza ședințele Biroului CRD Nord pentru a asigura o funcționalitate înaltă a CRD Nord.

În caz de necesitate, ADR Nord va înainta MDRC propuneri de modificare și completare a legislației în vederea îmbunătățirii și eficientizării activității instituțiilor de dezvoltare regională.

1.5 Facilitarea procesului de elaborare / actualizare a strategiilor de dezvoltare raională

Reieșind din obiectivele ADR Nord pentru anul de referință, în semestrul I al anului, în fiecare raion din RDN se vor organiza câte 1 atelier de informare a APL de nivelul I și II (total 12) privind politicile naționale de dezvoltare și politicile sectoriale, pentru a facilita procesul de actualizare / elaborare a planurilor de dezvoltare locală.

După familiarizarea funcționarilor APL din RDN cu politicile naționale sectoriale, pentru continuitate vor fi organizate alte 2 seminare de informare privind metodele de elaborare / actualizare a strategiilor / planurilor de dezvoltare locală, precum și metodologia de actualizare a strategiilor raioanelor Rîșcani și Cahul, componenta AAC, propusă în cadrul proiectului

„Modernizarea serviciilor publice locale în RM”, finanțat de GIZ. În cadrul seminarelor, vor fi selectate 2 raioane care vor beneficia de consultare și asistare în elaborarea / actualizarea strategiilor de dezvoltare locală. ADR va elabora un formular de aplicare cu indicarea etapelor procesului de actualizare a SDSE, componenta Apă și Canalizare. Fiecare CR care va fi interesat de obținerea asistenței din partea ADR la actualizarea SDSE a raionului va prezenta formularul de aplicare cu indicarea contribuției proprii.

Procesul de actualizare va fi susținut în baza manualului de actualizare a SDSE, elaborat de GIZ pentru raioanele Rîșcani și Cahul. Se va elabora un plan detaliat, coordonat cu raioanele selectate. Vor fi create grupuri de lucru locale în fiecare raion. Grupurile de lucru vor avea sarcina de realizare a procesului de actualizare a SDSE. Procesul va fi susținut parțial de către GIZ.

Cu suportul specialiștilor ADR Nord și GIZ, CR Rîșcani va fi asistat la definitivarea capitolului AAC a SDSE a Raionului Rîșcani. În acest scop, vor fi organizate 2 mese rotunde cu grupul de planificare locală și se vor organiza dezbateri publice. De asemenea, va fi editat și difuzat manualul cu descrierea întregului proces de actualizare la capitolului AAC din SDSE a raioanelor Rîșcani și Cahul și a metodologiei aplicate.

Descrierea activităților

2.1. Acordarea asistenței actorilor regionali în dezvoltarea, identificarea și promovarea propunerilor de proiecte (PP) pe prioritățile SDR Nord

2.1.1. Dezvoltarea și facilitarea procesului de elaborare și îmbunătățire a proiectelor din POR 2010-2012

După APP I (2010), din cele 37 de proiecte incluse în POR 19 proiecte au fost selectate de CNCDR și incluse în DUP spre finanțare. Dat fiind faptul că în anii 2010-2011 au fost finanțate doar 7 proiecte din sursele FNDR, celelalte proiecte din POR rămase în lista de așteptare necesită asistență suplimentară pentru a fi ajustate conform criteriilor de evaluare calitativă și să le fie asigurat un grad avansat de pregătire tehnică. În acest sens, specialiștii ADR Nord vor oferi aplicanților consultanță pentru îmbunătățirea proiectelor regionale elaborate în anul 2010-2012 și incluse în DUP și POR, în cadrul ședințelor de lucru organizate lunar. La necesitate, vor fi contractați experți, pentru expertizarea proiectelor tehnice anexate la propunerile de proiecte. După aceasta, va fi pregătit dosarul complet al proiectelor menționate pentru a fi propuse spre aprobare la CNCDR.

2.1.2. Identificarea ideilor de proiecte regionale din RDN

În scopul identificării necesităților și ideilor de proiecte în cadrul diverselor activități organizate de către ADR Nord pentru potențialii beneficiari (APL de nivelul I și II), în 2011 a fost implementat un curs de instruire în domeniul scrierii proiectelor pentru FNDR și UE, care a rezultat cu identificarea a 34 de idei de proiecte. În 2012, se va lucra asupra facilitării procesului de elaborare a proiectelor cu impact regional și transfrontalier în baza acestor idei.

În acest context, se vor organiza 6 ateliere de lucru la tema priorităților din SDR Nord, cu scopul identificării parteneriatelor regionale și a stabilirii procesului de elaborare a proiectelor. ADR Nord va acorda asistență și consultanță grupurilor de lucru care vor scrie proiectele.

De asemenea, în cadrul activităților de informare și altor evenimente organizate de ADR Nord, donatori și parteneri de dezvoltare (GIZ, SIDA), potențialii beneficiari (APL, ONG și sectorului privat din regiune) vor fi informați despre posibilitățile de aplicare la diverse programe naționale și internaționale (FNDR, Programe UE).

2.1.3 Dezvoltarea parteneriatelor intercomunitare și transfrontaliere

Principiul parteneriatului regional implică o colaborare strânsă pe bază de dialog între toți actorii regionali și organismele implicate în administrarea diferitelor fonduri și programe. ADR Nord, prin atribuțiile sale, își propune să devină un facilitator și un intermediar activ în stabilirea conlucrării dintre finanțatorii interesați de dezvoltarea regională și beneficiarii locali, motivați în

atragera altor resurse, cărora li se va acorda suport de consultare încă din fazele inițiale de programare, precum și în etapa de implementare a proiectelor regionale.

În scopul creării parteneriatelor între ADR Nord și parteneri interni și externi de dezvoltare se vor organiza vizite de studiu în România la ADR Nord-Est și ADR Vest, pentru stabilirea activităților comune în cadrul proiectelor transfrontaliere, conform prevederilor memorandumurilor de colaborare între agențiile din România și ADR Nord.

Schimbul de bune practici transfrontaliere reprezintă un bun exemplu pentru ADR Nord în ceea ce privește managementul fondurilor de pre- și post- aderare și al politicilor pentru dezvoltare regională în ansamblu.

Printre activitățile prevăzute în memorandumuri se regăsesc: participarea în calitate de parteneri în cadrul proiectelor finanțate de Comisia Europeană; realizarea schimburilor de experiență în scopul cooperării transfrontaliere precum și familiarizării cu cele mai importante proiecte implementate în regiunile respective; participarea la cursuri de formare cu scopul dezvoltării competențelor tehnice în elaborarea proiectelor regionale și identificarea resurselor financiare pentru implementarea acestora.

În acest sens, pe parcursul lunii noiembrie 2011, ADR Nord și ADR Vest din România au pregătit, de comun acord, un proiect internațional în cadrul Programului SEE în domeniul eficienței energetice în clădirile publice din cele două regiuni, precum și din alte șapte țări din Europa Centrală și de Est, proiect care va da start activităților de promovare a utilizării surselor regenerabile de energii în RDN.

Conceptul subproiectului ADR Nord este „Consolidarea capacităților pentru actorii regionali (Regiunea Nord a R. Moldova) în domeniul eficienței energetice, prin transferul transnațional de practici de succes”. De asemenea, este programată, în 2012, o vizită de studiu în Republica Cehia, care va permite specialiștilor ADR Nord să se familiarizeze cu bunele practici de dezvoltare regională a Agențiilor din Cehia, precum încheierea unor acorduri de colaborare în scopul realizării unor proiecte comune de dezvoltare regională.

2.1.4 Promovarea PP regionale din RDN în cadrul comunității donatorilor

Reieșind din faptul că sursele financiare oferite din FNDR pentru implementarea proiectelor regionale sînt insuficiente, este necesară atragerea de fonduri suplimentare externe pentru implementarea proiectelor cu impact regional, proiecte care au fost incluse în POR Nord / DUP, numărul cărora se va mări considerabil după APP II. Este foarte importantă dezvoltarea cooperării cu organizațiile donatoare, orientate spre perspectiva finanțării proiectelor regionale, ce reflectă prioritățile de dezvoltare din SDR Nord. De asemenea, ADR Nord va avea un rol semnificativ în a comunica principalele priorități și direcții strategice de dezvoltare către donatori. În primul rînd, aceasta va permite comunității donatorilor să cunoască prioritățile care au fost identificate pentru a sprijini creșterea economică în regiune; în al doilea rînd, acest fapt va încuraja donatorii să investească în acele domenii care necesită fonduri suplimentare.

În acest sens, pe parcursul anului de referință, în cadrul diverselor activități de susținere a actorilor regionali, se va promova ideea creării parteneriatelor în RDN. Totodată, vor fi colectate concepte de proiecte regionale pentru a fi transmise potențialilor donatori interesați în finanțarea lor, la solicitarea acestora.

Reieșind din necesitățile potențialilor beneficiari, se vor identifica sursele de finanțare pentru proiectele de dezvoltare regională (FNDR sau fonduri internaționale). În acest scop, ADR Nord va organiza 2 *tîrguri de proiecte* pe domenii specifice, cu participarea donatorilor naționali și internaționali. Activitatea va fi organizată în parteneriat cu GIZ.

ADR Nord va iniția rubrica „*Propuneri de proiecte pentru finanțare*” pe site-ul www.adrnord.md, unde vor fi publicate fișe de proiect elaborate (activitatea 2.1.1). Donatorii vor fi informați despre această rubrică prin scrisori oficiale.

2.2. Desfășurarea Apelului Propunerilor de Proiecte (APP II)

2.2.1 Informarea APL I, II privind criteriile de eligibilitate pentru APP II

În anul 2012, după anunțarea APP II, care va fi realizat conform etapelor și cerințelor elaborate de către MDRC, ADR Nord urmează să organizeze buna desfășurare a evenimentului, pentru a asigura un proces transparent, echidistant și funcțional. În acest sens:

- Se va lansa informația privind APP II în mass-media regională și locală și sursele de informare electronice (site-ul ANR Nord www.adrnord.md și site-ul www.comunicate.md, buletine electronice, precum și buletine informative electronice lunare);
- Se vor organiza 12 seminare de informare privind criteriile de eligibilitate pentru APP II;
- Se va oferi consultanță beneficiarilor din regiune în elaborarea proiectelor regionale înaintate în cadrul APP II;
- Se vor colecta proiectele aplicanților în cadrul APP II.

2.2.2. Oferirea consultanței și colectarea propunerilor de proiecte

Pentru desfășurarea APP II:

- Se va oferi consultanță beneficiarilor din regiune în elaborarea proiectelor regionale înaintate în cadrul APP II. Vor fi organizate 3 ședințe de consultare;
- Se vor colecta proiectele aplicanților în cadrul APP II, respectându-se procedurile MO al FNDR.

2.2.3. Evaluarea proiectelor regionale depuse în cadrul APP II

Procesul de evaluare a proiectelor regionale depuse în cadrul APP II din 2012 va fi stabilit de MDRC în rezultatul analizei procedurilor aplicate în anul 2010 și a optimizării procedurilor de evaluare pentru următorul Apel.

2.3. Gestionarea și implementarea proiectelor regionale inițiate în 2011, aprobate în 2012 și din surse externe

2.3.1 Implementarea proiectelor regionale inițiate în 2011;

➤ Implementarea proiectelor regionale din sursele FNDR

În anul 2011, ADR Nord a lansat și a implementat 7 proiecte finanțate din mijloacele FNDR, dintre care proiectul nr. 9220 – „Alimentarea orașului Fălești cu apă din râul Prut” – a fost finalizat. Pentru anul 2012, se preconizează efectuarea recepției la terminarea lucrărilor din cadrul proiectului. Recepția finală se va face de către beneficiar, când se va finaliza proiectul în întregime.

În anul de referință vor continua lucrările în cadrul proiectelor de dezvoltare regională finanțate din mijloacele FNDR, inițiate în anul 2011, conform planurilor de implementare.

Gradul de valorificare a proiectelor aprobate spre finanțare din sursele FNDR în 2011 și suma necesară pentru finisarea activităților de implementare a proiectelor în 2012 este indicată în tabelul de mai jos:

Nr. proiectului implementat / în derulare (2011)	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele FNDR (mii lei)	Suma valorificată în 2011 (mii lei)	Necesarul de mijloace în 2012
9220	Alimentarea orașului Fălești cu apă din râul Prut	11 336,97	11 272,73	-
9216	Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități)	4 278,58	3 799,01	479,57
9222	Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru un mediu curat în Regiunea Nord	25 559,70	3 919,64	21 640,06
9666	Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or. Edineț	20 177,81	15 381,64	4 796,17
9223	Conectarea Zonei Economice libere „Bălți” la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces	13 621,66	4 900,5	8 721,16
9661	Stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor menajere solide în Regiunea de Dezvoltare Nord	28 598,69	0	28 598,69
9665	Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga – un factor important în activitățile privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune	3 820,45	181,77	3 638,68

➤ *Implementarea proiectelor cu surse externe de finanțare*

Proiectele finanțate din mijloacele Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), implementate de ADR Nord:

➤ *Programul: Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova*

1. Proiectul: „Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani”;
2. Proiectul: „Iluminare stradală în comuna Tătărauca Veche, raionul Soroca”.

Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele GIZ	Suma valorificată în 2011	Necesarul de mijloace în 2012
„Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani”	2 100,00 mii lei	650,99 mii lei	1 449,01 mii lei
„ Iluminare stradală în comuna Tătărauca Veche, raionul Soroca”	800,00 mii lei	0	800,00 mii lei

- Proiectul: Dezvoltarea Capacității pentru Dezvoltare Regională și Cooperare Transfrontaliera în Republica Moldova: în sumă de 300,0 de mii de euro.
- Proiect finanțat din sursele Ambasadei Republicii Cehe: „*Importanța studiilor de fezabilitate în consolidarea procesului de dezvoltare regională în Republica Moldova*”.

Numărul total de proiecte implementate / în derulare (2011)	Costul total al proiectelor din sursele Ambasadei Republicii Cehe	Suma valorificată în 2011	Necesarul de mijloace în 2012
„Importanța studiilor de fezabilitate consolidarea procesului de dezvoltare regională în republica Moldova”	136,326 mii lei	136,281 mii lei	0

În proiectul „Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani” lucrările de construcție au început în luna noiembrie 2011. În 2012 se va continua construcția sistemului de asigurare cu apă și canalizare; finalizarea lucrărilor este planificată pentru luna mai 2012.

2.3.2 *Etapele de implementare a proiectelor de dezvoltare regională:*

2.3.2.1 *Încheierea Acordurilor de parteneriat cu principalii actori implicați în implementarea proiectelor regionale;*

Toate activitățile de implementare a proiectelor vor fi efectuate conform prevederilor legislației în vigoare cu privire la dezvoltarea regională. ADR Nord este responsabilă de implementarea proiectelor.

Pentru proiecte inițiate în 2011 și aprobate spre finanțare în 2012 se va semna un acord de implementare a proiectului între Beneficiar și ADR. Acordul va prevedea atribuțiile și responsabilitățile fiecărei părți, durata proiectului, costurile, sursele de finanțare și, după caz, cofinanțare a proiectului. Conform prevederilor legislației în vigoare cu privire la dezvoltarea regională, ADR vor fi organizatorii implementării proiectelor. Vor fi încheiate Acorduri de parteneriat cu APL din Soroca; Larga, r. Briceni și Tătărauca Veche. În 2012 vor fi înaintate spre finanțare 4 proiecte din DUP 2010-2012.

2.3.2.2 Actualizarea / elaborarea planurilor de implementare și finanțare a proiectelor;

Prima etapă în procesul de implementare a proiectelor regionale constituie elaborarea / actualizarea planului de implementare a proiectului, care include toți pașii privind gestionarea proiectelor: etapa de pregătire a managementului proiectului, procedurile de achiziții, angajarea managerului de proiect, etapele de implementare a proiectului, procedurile de monitorizare și evaluarea, acțiunile de promovare a rezultatelor proiectului.

Pentru proiectele implementarea cărora a început în 2011 se vor actualiza planurile de implementare / finanțare. Planurile de implementare și finanțare a proiectelor vor fi elaborate concomitent cu semnarea contractului de executare a lucrărilor pentru proiectele care presupun achiziții noi:

- Proiectul nr. 9222: „*Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru un mediu curat în Regiunea de Nord*” (FNDR);
- Proiectul nr. 9665: „*Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga – un factor important în activitățile privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune*” (FNDR);
- Proiectul nr. 9661: „*Stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor menajere în Regiunea de Dezvoltare Nord*;
- Proiectul: „*Iluminare stradală în comuna Tătărauca Veche, raionul Soroca*”, s. Tătărauca Veche, r. Soroca (GIZ).

Pentru proiectele implementarea cărora a început în 2011 se vor actualiza planurile de implementare / finanțare lunar.

2.3.2.3 Actualizarea / elaborarea planurilor de achiziții a proiectelor

Actualizarea planurilor de achiziție. Din moment ce vor fi aprobate pentru finanțare proiecte din al doilea APP din POR Nord, Agenția va fi obligată să modifice planurile de achiziție pentru a include noile necesități de bunuri, servicii și lucrări pentru proiecte. Toate necesitățile, inclusiv cele din cheltuielile operaționale ale ADR Nord, vor fi incluse în planuri unice, fără a delimita ce necesități sînt pentru proiecte și ce necesități sînt pentru Agenție. Contrar scopului planurilor de a nu admite divizarea achizițiilor, în caz de abatere de la acestea prin achiziția de

necesități neprevăzute și neargumentate, ADR este obligată să facă modificări în planurile de achiziție și să introducă noi cheltuieli în acestea. Deoarece nu se poate de achiziționat bunuri, servicii, lucrări, dacă acestea nu sunt programate în planuri.

2.3.2.4 Elaborarea caietelor de sarcini a proiectelor aprobate spre finanțare în 2012;

ADR Nord, prin deciziile grupului de lucru pentru achiziții, va elabora cerințele serviciilor, parametrii tehnici ai mărfurilor și caietele de sarcini ale lucrărilor necesare proiectelor și Agenției. Agenția va elabora caiete de sarcini din oficiu pentru bunuri și servicii care nu necesită cunoștințe speciale în domeniu. Va consulta și va contracta experți pentru elaborarea caietelor de sarcini, pentru corectitudinea cărora experții vor răspunde conform contractelor încheiate cu aceștia. Președintele grupului de lucru va propune pentru aprobare în comisia de tender caietele de sarcini elaborate de ADR Nord și de către experți. Caietele de sarcini nu vor discrimina operatorii economici și nu vor favoriza unii participanți la procedurile de achiziție.

În anul 2012, pentru proiectul de la Soroca vor fi înaintate caiete de sarcini pentru bunuri (autospeciale și containere) și lucrări (poligon de deșeuri, platforme pentru containere, platforme pentru dejecții animaliere, stație de sortare, drum de acces). La proiectul de la Larga se vor realiza lucrări la clădirea incubatorului de afaceri, conform proiectului tehnic care va fi elaborat în baza studiului de fezabilitate recepționat de ADR Nord. În baza proiectului tehnic pentru canalizarea din or. Otaci, care va fi finalizat în 2012, va fi posibil de înaintat caietul de sarcini pentru achiziția lucrărilor de construcție a canalizării în or. Otaci. La proiectul de eficiență energetică din com. Tătărauca Veche GIZ va asigura elaborarea caietelor de sarcini necesare. Agenția va realiza doar achizițiile propriu-zise.

2.3.2.5 Pregătirea documentelor de achiziții pentru proiectele finanțate în 2012;

ADR Nord, fiind autoritatea contractantă pentru achizițiile bunurilor, serviciilor, lucrărilor necesare proiectelor, va asigura ținerea evidenței documentelor de achiziție prin inserarea acestora în dosarele de achiziție, care vor fi cusute și sigilate și vor avea forma și conținutul stabilit prin Hotărâre de Guvern.

2.3.2.6 Executarea procedurilor de achiziții și încheierea contractelor pentru proiectele finanțate în 2012;

În anul 2012, ADR Nord rămâne autoritate contractantă pentru procedurile de achiziție ale APL-urilor care au depus proiectele la Agenție.

Inițierea procedurilor de achiziție presupune: elaborarea caietelor de sarcini și a documentației de achiziție de către ADR Nord, depunerea actelor de achiziție la Agenția Achiziții Publice (dacă este necesar, conform pragurilor), publicarea anunțului de primire a ofertelor (în Buletinul Achizițiilor Publice), evaluarea ofertelor (se întocmesc procese-verbale și dări de seamă), semnarea contractelor și înregistrarea acestora.

2.3.2.7 *Angajarea managerilor de proiect și a responsabililor tehnici;*

Pentru a asigura controlul desfășurării proiectelor implementate de către ADR Nord, se va angaja, prin concurs, manageri de proiecte și responsabili tehnici care vor monitoriza, în teritoriu, lucrările proiectelor.

2.3.2.8 *Evidența și monitorizarea responsabilităților contractuale*

ADR Nord va utiliza, pentru monitorizarea implementării proiectelor, următoarele instrumente:

- Actualizarea planurilor de implementare;
- Ședințe săptămânale cu managerii de proiecte și recepționarea rapoartelor săptămânale de la managerii de proiecte;
- Verificarea actelor de recepție a lucrărilor prezentate;
- Efectuarea vizitelor la locul de implementare a proiectelor;
- Planificarea și efectuarea vizitelor speciale la proiectele la care au fost semnalate nereguli.

2.3.2.9 *Elaborarea rapoartelor trimestriale de monitorizare a proiectelor;*

În cadrul procesului de implementare a fiecărui proiect vor fi elaborate rapoarte după cum urmează:

- În rezultatul fiecărei vizite la locul implementării proiectului, managerul de proiect sau o altă persoană responsabilă pentru implementarea proiectului din cadrul ADR va fi elaborat *Raportul privind monitorizarea realizării activităților conform planului de implementare a proiectului.*
- *Raport privind valorificarea bugetului proiectului individual* se elaborează, lunar, de către managerul de proiect și va reflecta mijloacele financiare aprobate, contractate și transferate, precum și cheltuielile efectuate în cadrul proiectului individual, redistribuite conform structurii bugetare și surselor de finanțare.
- *Raportul privind monitorizarea proiectului individual* se elaborează de către managerul de proiect trimestrial.
- *Raportul trimestrial privind monitorizarea mijloacelor financiare* va fi elaborat de către specialiștii ADR și prezentat către MDRC și CRD.

2.3.2.10 *Elaborarea documentelor de transmitere a proprietății și de gestiune a serviciilor publice noi create*

În conformitate cu legislația în vigoare, ADR Nord va elabora documente de transmitere a bunurilor / serviciilor publice noi create în cadrul proiectelor finanțate din sursele FNDR, inclusiv cele cu suportul donatorilor străini, utilizând procedurile de transmitere în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor și altor mijloace fixe, aprobate prin HG nr. 688 din 09.10.1995.

GIZ va oferi experți care vor facilita procesul de elaborare a documentelor de transmitere a proprietății și de gestiune a serviciilor publice noi create.

2.3.2.10 Evaluarea impactului proiectului implementat

La 6 luni după încheierea fiecărui proiect se va efectua un studiu de impact. Studiul va fi realizat în parteneriat cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. În total, vor fi efectuate 4 studii de impact. De asemenea, se vor efectua sondaje pe site-ul ADR Nord.

2.3.3 Dezvoltarea capacităților întreprinderilor prestatoare de servicii publice create sau dezvoltate în cadrul proiectelor implementate în 2012.

Toate bunurile realizate prin proiectele regionale din APP I vor fi transmise de către APL în gestiune întreprinderilor prestatoare de servicii. Toate întreprinderile se confruntă cu probleme de management, este binevenit un program de asistență pentru îmbunătățirea capacităților de gestionare a serviciului public respectiv. Asistență va fi oferită ÎM din proiectele implementate de ADR pe domeniile asigurare cu apă și canalizare, managementul deșeurilor și eficiență energetică: întreprinderile prestatoare de servicii din Fălești, Otaci, Biruința, Soroca, Larga, Tătărauca Veche, Costești, Rîșcani.

2.3.3.1 Instruirea angajaților întreprinderilor prestatoare de servicii publice.

- ADR va efectua un *studiu al necesităților de instruire* pentru fiecare întreprindere. Vor fi utilizate chestionarele elaborate în cadrul proiectului „Asigurarea cu apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani”. Chestionarea se va face de către managerii de proiect. Analiza chestionarelor se va realiza cu suportul experților GIZ. Dacă va fi necesar, experții GIZ vor oferi consultanță managerilor de proiecte referitor la procedura chestionării.

- Se va organiza *1 ședință de lucru* cu managerii întreprinderilor pentru a discuta rezultatele studiului și pentru a stabili măsuri relevante pentru acoperirea acestora. Va fi discutată și necesitatea de îmbunătățire a documentelor de reglementare internă.

- Se va selecta cel puțin o temă de interes pe domeniu și se va organiza cel puțin 1 atelier de lucru pe fiecare dintre domeniile prioritare: Asigurarea cu apă și canalizare, managementul deșeurilor și eficiența energetică.

2.3.3.2 Îmbunătățirea documentelor de reglementare internă a întreprinderilor prestatoare de servicii publice.

Îmbunătățirea documentelor de reglementare internă a întreprinderilor prestatoare de servicii publice.

Se vor organiza sesiuni de consultanță pentru îmbunătățirea regulamentului intern al întreprinderilor.

2.3.3.3 Desfășurarea campaniilor de informare a consumatorilor

Scopul campaniilor este de a îmbunătăți gradul de cunoaștere și conștientizare al populației în ceea ce privește rolul consumatorului serviciului de aprovizionare cu apă și canalizare, management al deșeurilor, de a informa cetățenii despre drepturile și obligațiile pe care le au, pentru ca aceștia să poată beneficia de servicii publice de calitate.

Se vor organiza campanii de informare în cadrul a 3 proiecte:

- Proiectul nr. 9661: *„Stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor menajere solide în Regiunea de Dezvoltare Nord”*;
- Proiectul nr. 9665: *„Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga – un factor important în activitățile privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune”*;
- Proiectul *„Asigurarea cu apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Rîșcani”*. La acest proiect, campania de informare va fi organizată de către ADR și va fi susținută financiar de GIZ.

2.3.3.4 Instruirea APL I și II (primari și consilieri) despre rolul APL în gestiunea eficientă a serviciilor publice.

Vor fi organizate 2 ateliere de lucru la aceeași temă: Rolul APL în gestiunea eficientă a serviciilor publice: standardele de calitate a serviciilor, calcularea și aprobarea tarifelor etc. Vor participa primarii și consilierii locali din comunele și raioanele unde se implementează proiecte. Organizarea atelierelor de lucru se va face în parteneriat cu GIZ.

III. Dezvoltarea capacităților actorilor regionali

Descrierea activităților

3.1 Dezvoltarea instituțională a ADR Nord

ADR Nord a început procesul intern de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Instituțională, îndată cu constituirea instituției, în cadrul unor ședințe participative cu implicarea angajaților Agenției și a consultanților DFID și GIZ, unde au fost stabilite viziunea strategică, obiectivele strategice de dezvoltare, impedimentele existente în activitatea instituției, precum și acțiunile și resursele necesare pentru realizarea obiectivelor trasate. În anul de referință, urmează definitivarea SDI și consultarea documentului final cu experții în domeniu.

Dezvoltarea profesională este un proces permanent, conștientizat de întreaga echipă a ADR Nord, care tinde să-și perfecționeze activitatea prin diverse metode de instruire. Astfel, specialiștii Agenției vor participa la diverse seminare și traininguri specializate organizate de MDRC, GIZ și alți parteneri de dezvoltare.

În 2012, angajații ADR vor participa la activități de instruire în domeniile de activitate ale Agenției și în domeniile aferente, conform planului anual de instruire al ADR Nord.

ADR va organiza 5 *seminare de instruire* pentru angajați și manageri de proiecte în domeniul managementului proiectelor. Vor fi contractați formatori / experți tehnici din domeniile SDR.

Majoritatea activităților de instruire / informare vor fi desfășurate în semestrul I al anului 2012. Cunoștințele și abilitățile obținute vor fi diseminate în cadrul activităților desfășurate în teritoriu, inclusiv în cadrul procesului de actualizare a SDSE, componenta AAC a 2 raioane.

Pentru dezvoltarea capacităților angajaților ADR din Moldova a fost elaborat un concept de proiect cu genericul „*Specialiști calificați în implementarea proiectelor regionale din R. Moldova*” din cadrul proiectului „*Susținerea dezvoltării regionale în Moldova: oportunitate pentru stimularea dezvoltării societății civile*”, implementat de Centrul Analitic Independent EXPERT-GRUP și Agenția Tehnologică CzechINVENT, cu susținerea financiară a Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Cehe și Fundația Soros, în cadrul programului Est-Est: Parteneriat fără frontiere. Activitățile acestui proiect prevăd schimbul de experiență între specialiștii ADR din Moldova și specialiștii ADR Nord-Est din Piatra Neamț, România. În 2012, vor fi identificate surse de finanțare pentru aceste 2 proiecte. Activitățile specificate vor fi susținute parțial de GIZ.

3.2 Informarea și instruirea membrilor CRD Nord

După alegerile locale din 2011, majoritatea primarilor și președinților Consiliilor Raionale sunt noi aleși, totodată s-a schimbat și componența CRD Nord. Astfel, informarea și instruirea noilor membri APL din regiune nu este doar o componentă planificată, în timp, ci și o necesitate vădită pentru a facilita atât realizarea activităților de dezvoltare regională în regiune, cât și luarea deciziilor în corespundere cu prioritățile SDR Nord.

Membrii CRD Nord vor fi informați despre politicile naționale de dezvoltare și oportunități de atragere a investițiilor în regiune, despre mecanismul de aplicare și implementare a proiectelor din FNDR, în cadrul diverselor activități instructiv-informative (atelieri de lucru, mese rotunde, seminare specializate etc.). Totodată, membrii CRD Nord vor fi implicați în 2 activități de instruire conform modulelor:

- *Planificare strategică și importanța acestora în atragerea investițiilor în regiune;*
- *Necesitatea elaborării studiilor de fezabilitate;*
- *Baza Legislativă a RM aplicată în cadrul implementării proiectelor;*
- *Elaborarea și managementul proiectelor investiționale.*

Formatori pentru aceste 2 sesiuni vor fi specialiștii ADR și specialiști în domeniul avizat. Pentru contractarea specialiștilor se va solicita asistența partenerilor externi.

În 2012, va fi elaborat *Pachetul de Informare al Actorilor Regionali*, cu informații care trebuie să fie cunoscute de către APL I și II, membrii CRD și va servi, zi de zi, drept instrument de lucru pentru actorii regionali.

Structura Pachetului de Informare:

- Legislația privind Dezvoltarea Regională;
- Politicile Dezvoltării Regionale;
- Misiunea și importanța CRD pentru Regiunea Nord;
- Despre ADR: rolul, componența etc.;
- Elaborarea strategiilor locale, raionale și importanța lor pentru atragerea fondurilor și pentru dezvoltarea Regiunii Nord în întregime;
- Proiecte regionale;
- Cum elaborăm un proiect. Pas cu pas, cele mai importante aspecte asupra cărora trebuie să atragem atenția;
- Cum se utilizează Ghidurile finanțatorului, inclusiv instrucțiunea pentru utilizatorii FNDR;
- Repere concrete privind implementarea proiectelor regionale, inclusiv mecanismul de desfășurare a achizițiilor publice;
- Studii de caz, practici etc.

Pachetul de Informare va fi distribuit actorilor regional pe suport de CD și va fi publicat pe site-ul ADR Nord.

3.3 Facilitarea schimbului de experiență pentru membrii ADR Nord și CRD Nord

Preluarea experienței pozitive din domeniul dezvoltării regionale atât din interiorul țării, cât și de peste hotare reprezintă un obiectiv important în dezvoltarea capacităților membrilor CRD Nord și ADR Nord, privitor la identificarea ideilor de proiecte, elaborarea și promovarea politicilor regionale și implementarea strategiei regionale. În acest sens, sînt binevenite vizitele de studiu în regiunile din țară unde există exemple de proiecte implementate, de succes. De

asemenea, va fi utilă preluarea experienței țărilor europene, care au obținut succese în procesul de dezvoltare regională. În acest sens, se vor identifica posibilități de organizare a 2 vizite de studiu atât pentru specialiștii ADR Nord, cât și pentru membrii CRD Nord. Activitățile vor fi realizate cu suportul financiar din partea partenerilor de dezvoltare.

IV. Comunicarea, promovarea și transparența

Descrierea activităților

4.1 Promovarea potențialului Regiunii Nord

În 2012, ADR Nord va promova potențialul economic, social și cultural ale RDN prin diferite mijloace: în cadrul activităților organizate de ADR Nord și prin intermediul site-ului www.adrnord.md, a site-urilor www.comunicate.md, www.civic.md etc. Pe platformele de socializare, Facebook.com, Odnoklassniki.ru și Google+ etc. ADR Nord va partaja link-uri către articole informative relevante și fotografii, organizate în albume tematice. În total, ADR Nord va administra în jur de 10 canale de comunicare on-line. Se vor elabora și difuza diverse materiale promoționale (postere, pliante, broșuri).

În 2012, ADR Nord va continua procesul de identificare și creare a parteneriatelor cu instituții și organizații cu misiune similară, precum și cu cele ce activează în alte domenii, în scopul utilizării experienței externe pentru dezvoltarea regiunii.

În primul semestru al anului 2012, ADR Nord, în colaborare cu ODIMM, ZEL Bălți și ADR Vest din România, va organiza *Forul economic interregional*, cu participarea oamenilor de afaceri din Moldova și România (Misiunea oamenilor de afaceri din Regiunea Vest, România), cu scopul susținerii actorilor regionali la crearea parteneriatelor de dezvoltare în sectorul economic.

Asigurarea accesului sporit la informații din domeniul DR și din domeniile adiționale, atât pentru colaboratorii ADR Nord, cât și pentru actorii regionali, va fi, de asemenea, o prioritate în domeniul comunicare, informare și promovare a RDN. O modalitate eficientă în acest sens reprezintă abonarea la buletinele informative electronice și alte produse informative pentru asigurarea accesului la informații relevante.

În acest scop, se planifică continuarea abonamentelor la buletinele electronice elaborate de: Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”; Asociația pentru Dezvoltare Participativă ADEPT; Institutul de Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”; Centrul NAION CONTACT; Asociația pentru Politică Externă (APE); ONG „Promo-Lex”; UNFPA Moldova; Buletinul Civic.md; Buletinul CONTACT etc.

De asemenea, ADR Nord va monitoriza periodic mass-media regională și națională în vederea selectării materialelor informative ce reflectă activitățile specifice Agenției, dar și ale altor instituții ce activează în domeniul DR.

4.2 Promovarea proiectelor implementate, conform priorităților SDRN

O altă activitate de importanță majoră a ADR Nord este organizarea evenimentelor de lansare a proiectelor aprobate spre finanțare în perioada 2010-2012. Astfel, în 2012, ADR Nord va mediatiza activitățile de lansare a proiectelor prin intermediul canalelor proprii de comunicare, a mass-mediei, a panourilor informative și a pliantelor de prezentare a proiectelor, va publica comunicate de presă pe site-ul Agenției, în presa regională și cea națională.

Rezultatele și produsele proiectelor regionale implementate vor fi diseminate prin intermediul panourilor informaționale, care vor fi montate în incinta ADR Nord și în localitățile beneficiarilor proiectelor de DR.

Informarea reprezentanților mass-media privind etapele implementării proiectelor se va efectua prin intermediul vizitelor în teritoriu și a conferințelor de presă.

Actualizarea rubricii „*Proiecte de dezvoltare regională*” din site-ul www.adrnord.md va asigura transparența etapelor de implementare și a rezultatelor proiectelor.

4.3 Îmbunătățirea comunicării cu APL, partenerii interni și externi, ADR

Planul de informare și comunicare al ADR Nord elaborat în anii 2010 și 2011 va fi actualizat și îmbunătățit. Se vor elimina lacunele identificate, iar planificarea unor acțiuni ce nu au fost desfășurate pe parcursul anului 2011 va fi regândită, astfel încât să fie promovate cu succes toate acțiunile planificate. Acest plan va asigura o mai bună funcționare și o transparență a sistemului de comunicare în anul 2012. De asemenea, în 2012, ADR Nord va realiza măsuri de implementare a Ghidului de comunicare în DR, care vor avea ca scop:

- Promovarea obiectivelor de DR;
- Promovarea RDN;
- Asigurarea transparenței privind valorificarea FNDR;
- Promovarea activității ADR Nord.

Asigurarea comunicării externe

Pentru a asigura comunicarea eficientă a ADR Nord cu APL, ONG, publicul din RDN, mass-media regională și națională, potențialii donatori sau investitori și mediul de afaceri vor fi utilizate următoarele instrumente: materiale informative (postere, pliante, broșuri), buletine informative, rapoarte anuale, vizite de studiu, întruniri informative, mese rotunde, conferințe, comunicate și note de presă, avize, alte materiale informative.

Comunicarea eficientă cu mass-media se va desfășura prin intermediul comunicatelor de presă, buletinelor informative, dosarelor de presă, întrunirilor neformale, vizitelor informative, actualizării site-ului și prin organizarea conferințelor de presă și a Zilelor ușilor deschise.

Comunicarea cu APL, potențialii donatori sau investitori și mediul de afaceri va fi întreținută prin elaborarea de materiale informative: broșuri, pliante, site-ul www.adrnord.md, elaborarea materialelor video, publicații media, organizarea și desfășurarea de conferințe, prezentări, participarea la târguri și conferințe internaționale.

În vederea îmbunătățirii comunicării dintre APL și ADR Nord, Agenția va actualiza, ori de câte ori va organiza evenimente cu participarea APL, baza de date cu adresele electronice și va informa responsabilii de relații cu publicul din cadrul APL despre eficiența comunicării prin intermediul poștei electronice și a altor canale electronice de comunicare.

Asigurarea comunicării interne

Pentru a asigura comunicarea eficientă a ADR Nord cu CRD Nord, ADR-urile și MDRC, se vor folosi următoarele instrumente: întruniri informative, prezentări, buletine informative electronice lunare, rapoarte anuale, vizite de studiu, întreținerea site-ului, publicații media.

În scopul îmbunătățirii comunicării dintre ADR Nord, ADR Centru și ADR Sud, se vor organiza 4 training-uri pe domenii specifice (planificare strategică, managementul proiectelor, comunicare, finanțe și achiziții). În cadrul atelierelor de lucru se va discuta despre dificultățile cu care se confruntă fiecare ADR în parte, experiența de lucru, vor fi inițiate proiecte de lucru și activități comune.

Asigurarea transparenței în activitățile ADR Nord și a informării

Un principiu de bază în activitatea ADR Nord este asigurarea transparenței în activitățile Agenției. În acest sens, sistematic, ADR Nord va depune maxim efort pentru a oferi publicului informații privind activitatea Agenției: comunicate de presă, note de presă, note informative, buletine informative, știri etc., toate fiind publicate pe site-ul www.adrnord.md. De asemenea, pe site-ul oficial al Agenției vor fi date publicității rapoartele de activitate semestriale și anuale pentru anul 2011, decizii și procese-verbale din cadrul CRD Nord, precum și alte documente de interes public.

ADR Nord va organiza și desfășura evenimente comune cu mass-media, reprezentanții APL, membrii CRD Nord, membri ONG: mese rotunde, conferințe, ateliere de lucru etc.

În acest sens, vor fi organizate / elaborate:

- 4 conferințe de presă (trimestrial), pentru a prezenta societății rezultatele ADR Nord, pentru a marca evenimentele de dare în exploatare a obiectelor construite / reabilite în cadrul proiectelor de DR cu finanțare din FNDR;
- zilele ușilor deschise (trimestrial);
- editarea broșurilor (500 de exemplare), în română, rusă și engleză, despre cele mai importante realizări ale ADR Nord în anul 2011, precum și alte materiale promoționale și informative: pliante, agende, calendare, panouri informative etc.;
- 12 buletine electronice informative lunare.

V. Cooperarea cu partenerii de dezvoltare

5.1 Cooperare cu partenerii regionali de dezvoltare

În vederea implementării cu succes a obiectivelor politicii dezvoltării regionale, ADR Nord va colabora cu partenerii regionali de dezvoltare, societatea civilă, mass-media locală și regională, mediile de afaceri și academic.

- Domeniile de cooperare ale ADR Nord cu ONG „CONTACT” Bălți în:
  - organizarea activităților de dezvoltare a capacităților actorilor regionali din RDN și de promovare a parteneriatelor sociale.
- Domeniile de cooperare ale ADR Nord cu ODIMM, ZEL Bălți, ADR Vest din România și alți parteneri din mediul de afaceri în:
  - organizarea *Forului economic interregional*.
- Domeniile de cooperare ale ADR Nord cu Universitatea de Stat „A. Russo” în:
  - elaborarea studiilor / cercetărilor sociologice comune în Regiunea Nord, în scopul identificării capacităților APL din RDN de a planifica, atrage și gestiona investiții în domeniul priorităților SDR Nord și Planul Național pentru eficiență energetică pentru anii 2010-2020, în conformitate cu politicile UE.

5.2 Cooperare cu partenerii internaționali de dezvoltare

Pentru implementarea planului de activitate, ADR Nord va beneficia, pe parcursul anului 2012, de asistență tehnică din partea Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în domeniul modernizării serviciilor comunale în RM, și din partea Agenției Suedeze pentru Dezvoltare Internațională (SIDA) în procesul de dezvoltare a capacităților actorilor regionali în elaborarea / actualizarea planurilor de dezvoltare.

- Principalele domenii de cooperare ale ADR Nord cu GIZ în:
  - implementarea proiectelor de infrastructură;
  - îmbunătățirea managementului serviciilor publice locale;
  - planificarea și programarea (procesul de actualizare a SDSE a raionului Rîșcani, componenta AAC).
- Domeniile de cooperare ale ADR Nord cu SIDA în:
  - actualizarea documentelor de planificare regională.

5.3 Cooperare transfrontalieră

- Domeniile de cooperare transfrontalieră ale ADR Nord cu ADR Nord-Est în colaborare cu MDRC în:
  - Dezvoltarea capacităților colaboratorilor ADR din RM și realizarea transferului de know-how (în cazul când este acceptat spre finanțare de către donatori).
- Domeniile de cooperare transfrontalieră ale ADR Nord cu ADR Vest din România în:

- implementarea subproiectului ADR Nord din cadrul proiectului transfrontalier „TESLA” (în cazul cînd este acceptat spre finanțare de către CE).

Conlucrarea directă cu partenerii de dezvoltare va contribui la consolidarea capacităților instituționale ale Agenției, inclusiv la perfecționarea continuă a persoanelor responsabile de implementarea politicii de dezvoltare regională.

Descrierea activităților

6.1 Elaborarea planului anual de achiziții al ADR Nord

Planurile de achiziție anual și trimestriale ale ADR Nord vor fi unice. Toate bunurile, serviciile și lucrările care vor acoperi necesitățile proiectelor și necesitățile Agenției vor fi programate în planuri unice. Agenția este autoritatea contractantă pentru achizițiile bunurilor, serviciilor și lucrărilor în cadrul proiectelor. Din acest motiv, toate cheltuielile vor fi comasate în planuri unice, pentru a nu admite divizarea achizițiilor după planuri.

Planul anual de achiziții va fi publicat obligatoriu sub forma anunțului de intenție în „Buletinul achizițiilor publice”. În el vor fi determinate cheltuielile majore care trebuie incluse în planul anual. De asemenea, se vor elabora planurile de achiziții publice trimestriale. În aceste planuri vor fi incluse cheltuielile care nu sînt în planul anual de achiziție.

MDRC și Ministerul Finanțelor vor aproba planurile de achiziție ale ADR Nord. Agenția Achiziții Publice va publica anunțul de intenție al ADR Nord. Toate modificările în planuri vor fi operate doar cu aprobarea acestora de către MDRC și Ministerul Finanțelor. Acest lucru este necesar, deoarece achizițiile planificate se bazează pe mijloacele financiare alocate.

6.2 Elaborarea planului anual de finanțare al ADR Nord.

Procesul de planificare financiară al Agenției va include o serie de activități orientate spre atingerea obiectivelor propuse în anul 2012:

- Analiza activităților din Planul Operațional și identificarea cheltuielilor necesare (costurilor) pentru finanțare și structurarea necesităților de finanțare pe articole de cheltuieli și pe surse de finanțare;
- Definitivarea planului de finanțare pe cheltuieli operaționale ale ADR, coordonarea cu specialistul în achiziții publice;
- Elaborarea planului de finanțare pe proiecte în baza graficului de îndeplinire a volumului de lucrări și servicii, bunuri;
- Elaborarea planului general de finanțare consolidat pe ADR și a notei explicative la planurile de finanțare;
- Aprobarea bugetelor ADR de către CRD și MDRC.

Recepționarea, verificarea și prelucrarea documentelor primare se referă la:

- Elaborarea avizului intern de debursare a mijloacelor bănești pe proiecte (cu includerea documentelor obligatorii pentru prezentare și persoanele responsabile);
- Procesarea documentelor primare prezentate și verificarea lor (operațional și proiecte).

Evidența contabilă și valorificarea mijloacelor financiare se va efectua:

- În baza informației actualizate se inițiază transferurile planificate, în corespundere cu volumul de lucru, servicii îndeplinite, inclusiv necesitățile operaționale contractate;

- Actualizarea informației ce ține de finanțarea proiectelor și coordonarea cu managerii de proiecte.

Raportarea și analiza financiară a activității ADR va fi realizată prin:

- Elaborarea rapoartelor interne și externe și prezentarea lor la MDRC;
- Analiza îndeplinirii volumului de lucrări la proiecte, activități operaționale și coordonarea lor cu planul de finanțare.

6.3 Planificarea cheltuielilor operaționale ale ADR.

Cheltuielile operaționale ale ADR Nord rezultă din bugetul anual aprobat al Agenției de către CRD Nord și MDRC. (Anexa 1. Bugetul ADR Nord pentru anul 2012).

În baza bugetului, grupurile de lucru pentru achizițiile de bunuri, servicii și lucrări pentru necesitățile Agenției vor programa în planurile unice de achiziție sumele acordate, procedurile aplicate, tipurile de bunuri, servicii, lucrări ce vor fi contractate.

Proiectul „Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru un mediu curat în RDN”

- 60% din populația or. Otaci cu posibilitate de conectare la apeduct;
- Or. Otaci: 21 întreprinderi economice, 84.000 de persoane cu acces permanent la apă potabilă;
- 15 blocuri de locuit cu 5 și 9 etaje conectate la rețeaua de canalizare;
- 400 de case particulare conectate la rețeaua de canalizare.

Proiectul „Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or. Edineț”

- 4,6 km de drum renovat în or. Edineț,
- Condiții îmbunătățite pentru deplasarea pietonilor și automobilelor.

Proiectul „Asigurarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, com. Costești”

- Conectarea la apă potabilă a 470 de persoane din s. Duruitoarea Veche;
- Circa 1.700 de locuitori ai comunei Costești cu posibilitate de îmbunătățire a serviciilor de alimentare cu apă;
- Circa 12.000 de locuitori ai comunităților din bazinul Costești-Stînca beneficiază de apeductul local.

Proiectul „Iluminarea stradală în com. Tătărauca Veche, r. Soroca”

- 180 de piloni instalați și sistemul de iluminare în 6 sate a străzii s. Tătărauca veche, r. Soroca;
- 23 km de străzi iluminate;
- 2.200 de locuitori din 6 localități ale comunei beneficiază de servicii de iluminare stradală.

Proiectul „Conectarea ZEL «Bălți» la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces”

- 15 rezidenți ai ZEL conectați la comunicații și infrastructură;
- 2.500 de locuri de muncă create în primul an, 8.500 create în total (din 6 raioane ale RDN);
- Volumul producției va crește cu 600 mln. lei/an;
- Rata populației ocupate va spori cu 6% în RDN.

Proiectul „Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități): or. Biruința, Alexăndreni (s. Alexăndreni, s. Heciul Vechi, s. Grigorești, s. Tîplești, s. Țîpletești), s. Heciul Nou”

- Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități): or. Biruința, Alexăndreni (s. Alexăndreni, s. Heciul Vechi, s. Grigorești, s. Tîplești, s. Țîpletești), s. Heciul Nou;
- Gunoiște autorizată pentru 3 primării construită,
- 12.097 de locuitori și 55 agenți economici beneficiază de un serviciu modern de colectare și transportare a deșeurilor menajere.

Director ADR Nord

Ion BODRUG

EXECUTORI:

Inga COJOCARU, șef Secție planificare strategică și programare

Constantin BÂNDIU, șef Secție management proiecte

Lilia RAILEANU, șef Secție finanțe și achiziții

Ion URUȘCIUC, specialist în comunicare

Liviu OJOG, jurist / specialist cadre

COORDONAT:

Șef adjunct al DGDR

Igor MALAI